

AKTUÁLIS POLLENHELYZET SZEKSZÁRDON, ÉS KÖRNYÉKÉN 2024. 10. HÉTEN

Szekszárdon 2024-ben a Tolna vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya az Országos Aerobiológiai Monitorozás keretében 2024. január 30-án, az 5. héten helyezte üzembe a pollencsapdát – hasonló időszakban, mint az előző években. A csapda üzembe helyezése óta folyamatosan működik.

ORSZÁGOS HELYZET (03. 12.):

A POLLENTERHELÉS A HÉT ELEJÉN A ZÁPOROK ÉS LEHŰLÉS HATÁSÁRA LECSÖKKEN, AZONBAN A HÉT MÁSODIK FELÉBEN VÁRhatóan ISMÉT FELERŐSÖDIK.

A ciprus- és tiszafafélék, a nyár és a juhar pollenkoncentrációja jellemzően a közepes-magas tartományban alakulhat, helyenként elérheti a nagyon magas szintet. A kőris és a fűz virágporának koncentrációja országosan közepes, az égeré, a mogyoróé és a szilé alacsony. Helyenként regisztráltak a gyertyán és a nyír pollenszemeit, jellemzően még alacsony koncentrációban.

A kültéri allergén gombák spóraszámja országosan alacsony-közepes szintet érhet el.

Részletes polleninformációk a Nemzeti Népegészségügyi Központ oldalán érhetők el: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/kozegezsseguigy-laboratoriumi-foosztaly/terkepes-informaciok/polleninformaciok>

(forrás: Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ)

SZEKSZÁRDON a 10. hét közepéig a melegebb időjárás következtében magasabb volt a pollenterhelés, azonban a hét végére a csapadékos, hűvös időjárás hatására lecsökkent a virágzó fák-bokrok pollenszórása.

A kőris (*Fraxinus****) közepes-magas, míg a nyárfa (*Populus****) pollenje közepes koncentrációt ért el a levegőben.

A ciprus-tiszafafélék (*Cupressaceae / Taxaceae* **), az éger (*Alnus****), a szil (*Ulmus**), a fűz (*Salix****) és a juhar (*Acer***) virágpora alacsony közepes szintet ért el a szekszárdi csapdában.

A mogyoró (*Corylus****), a gyertyán (*Carpinus***) és a nyír (*Betula****) pollenje alacsony koncentrációban volt a levegőben.

A kültéri allergén gombák spóraszámja Szekszárdon alacsony szintet ért el.

Az alábbi diagram mutatja a fák-bokrok virágzásának megkezdődése óta a pollenszám alakulását Szekszárdon:

A 10. héten is közepes-magas koncentrációban volt jelen a csapdában a **kőris (Fraxinus)** pollenje Szekszárdon. A kőris az ajakosvirágúak (Lamiales) rendjébe, az olajfafélék (Oleaceae) családjába tartozó növényfaj, mintegy 70 fajjal. A fajok többsége Kelet-Ázsiában, illetve Észak-Amerikában él. Európában mindössze négy, közülük Magyarországon három faj, illetve alfaj őshonos:

- magas kőris,
- magyar kőris (*pannon kőris*),
- virágos kőris (*mannakőris*).

Az őshonos fajok mellé főleg a síksági kemény-, illetve puhafás ártéri erdőkbe, valamint a sziki tölgyesekbe nagy területen amerikai kőrist telepítettek elegyfaként. Magyarország erdeiben 1997-ben a négy kőrisfaj együttes részaránya 2,4%, azaz 39 ezer hektár volt. A fajok többsége közepes, vagy nagytermetű fa. Általában lombhullatók, bár néhány szubtrópusi faj örökzöld.

Szárnyasan összetett leveleiben a levélkéik leggyakrabban keresztben átellenesen állnak, de a hármas állövös állás is megfigyelhető. A csúcson növő levélke alakja rendszerint némileg különbözik a párosan átellenben állókéitól. Virágai változatosak, termése azonban egységesen repítőkészülékes ledék.

A 10. héten, Szekszárdon közepes koncentrációban volt jelen a csapdában a **nyárfa (Populus)** pollenje. Őshonos fajaink eredetileg a folyómenti ligeterdők fái, amely mellett nagy területeken fordulnak elő a betelepített nemes nyárok ültetvényei. A nyárfákat gyors növekedésük miatt előszeretettel ültetik települési környezetben is. Rügyfakadás előtt fejlődő selymes barkáik kezdetben tojásdadok, melyek pollenszóráskor megnyúlnak. Pollenjük, bár viszonylag nagy mennyiségben termelődik, nem tartozik a jelentős allergének közé.

Általában április végére már a termésük is beérik, az ilyenkor szálló „nyárfaszőz” az apró magvakat szállító repítőszőrök csomója, mely a közhiedelemmel ellentétben nem allergén.

A 10. héten alacsony-közepes koncentrációban volt a szekszárdi csapdában a **tiszafafélék** pollenje. A tiszafa pollenje gyengén allergizáló. A magas pollenszám miatt tünetek az arra érzékeny immunrendszerűek esetében várhatóak. A tiszafafélék (*Taxaceae*) családjából csak a **tiszafa (Taxus baccata)** őshonos Európában. Későn, csak kb. 20 éves korában kezd el virágozni. Kétfajta fa. Közép-Európában a Bakony-hegységben található a legszebb állománya. A pollen fénymikroszkópos képe megegyezik a **ciprusifélék (Cupressaceae)** családjába tartozó boróka- és tujaifélék pollenjével. A tiszafákat gyakran ültetik parkokba temetőbe díszfaként. Mivel több fajról van szó, virágzásuk is elhúzódó.

Szekszárdon a Vármegye háza udvarán – az épület átadásakor ültetett – évszázados tiszafák védendő értékek.

A 10. héten, Szekszárdon alacsony-közepes koncentrációban volt jelen a csapdában az **éger (Alnus)** pollenje. A nyírfafélék családjába tartozó égereknek a hazánkban őshonos **mézgás/enyves éger (A. glutinosa)** a legismertebb képviselője. Főként ártereken, folyók mentén állományalkotó. Egylaki (a porzós és a termős virág két külön növényegyeden fejlődik); porzós virágai sárga lecsüngő barkában már lombfakadás előtt nyílnak.

Faültetés előtt, a megfelelő növény kiválasztásához érdemes a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján tájékozódni, főként, ha légúti allergiás van a családban. Közterületek zöldítése esetén is ajánlatos kevésbé allergizáló fajokat választani. Ehhez megfelelő információkat a következő oldalon lehet találni:

<https://efop180.antsz.hu/temak-konyezetegeszsegugy/allergenek-a-levegoben/allergenek-hogyan-valasszunk-kertunkbe-fakat-cserjeket.html>

<https://efop180.antsz.hu/attachments/article/491/Allerg%C3%A9n%20n%C3%B6v%C3%A9nyek%20.pdf> (forrás: Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ)

Vezesse tüneteit a pollennaplóban, kövesse azok változását a pollenkoncentráció hatására! Regisztráljon ingyenesen a www.pollendiary.com oldalon és naplózza tüneteit legalább három héten át!

POLLENALLERGIÁSOKNAK: POLLENNAPLÓ

Az Országos Környezetegészségügyi Intézet és a Bécsi Egyetem közötti együttműködés keretében elkészült a **pollennapló** magyar nyelvű változata.

A www.pollendiary.com/Phd/hu címen elérhető weblapon egy gyors regisztrációt követően az allergiások személyre szabott, hasznos információhoz juthatnak tüneteik és a pollenkoncentráció összefüggéséről. Ennek segítségével követhetik, hogy a lehetséges tünetek hogyan függenek össze azzal a légköri pollenkoncentrációval, amit adott időszakban a tartózkodási hely közelében mértek.

A pollennapló kiadását jelentős szakmai érdeklődés előzte meg hazánkban, és a betegek részéről már régóta jelentkező igényt teljesített meg. A pollennapló jelentős lépést jelent az új generációs beteg tájékoztatásban, mivel az információ személyre szabott.

Az oldal hasznos mind a betegek, mind az orvosok, illetve családtagok számára. A felhasználó információhoz juthat a tüneteik és a pollenkoncentráció összefüggéséről. Ennek segítségével a felhasználó követheti, hogy a tünetek hogyan függenek össze az elmúlt napokban a tartózkodási helyének közelében mért légköri pollenkoncentrációval. Az adatbázis egész Európára érvényes, az irányítószám megadásával a felhasználó mindig az aktuális tartózkodási helyét rendelheti a tüneteikhez, a megjelenő grafikonok görbéi arra a régióra vonatkozó pollen átlagértékeket mutatják a korábbi napokra vonatkozóan.

A tüneteket az érintett testrészekre vonatkozóan (szem, orr, stb.) ill. a tünetek súlyossága szerint, több fokozatban lehet megadni. Azt is számításba veszi a rendszer, hogy a felhasználó szed-e valamilyen gyógyszert a tüneteik enyhítésére. A rendszert évtizedek óta hagyományos formában gyűjtött betegnapló adatok és statisztikai modellek alapozták meg. A pollennapló tartalma az OKI szakértőinek legjobb tudása szerint lett összeállítva, figyelembe véve az aerobiológia legújabb tudományos eredményeit és elméleteit. Mindezen tartalmak, az interaktív modulok és szolgáltatások célja nem az orvosi tanácsadás helyettesítése, és nem alkalmasak egyéni diagnózis felállítására vagy tanácsadásra, vagy bármiféle kezelés megalapozására.

A pollennapló vezetéséhez díjmentesen lehet regisztrálni, a szolgáltatott pollen adatok ingyenesek. A készítőik abban a reményben hozták létre ezt a szolgáltatást, hogy a pollenadatok személyre szabott formában még hasznosabb információt szolgáltatassanak az egészségük védelme érdekében.

FIGYELEM!!

A Pollen Napló tartalma nem helyettesíti a szakorvosi tanácsadást, kezelést.